

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/16/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8825200525
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8825200525.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barborou Kovalikovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D., zastúpený: JUDr. František Komka, advokát, Hlavná 27, 080 01 Prešov, IČO: 37941054, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s, Mlynské Nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155, zastúpený: Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky číslo 1014548 zo dňa 26.06.2013 v článku VII Vyhlásenie klienta v znení: „Prehlasujem, že som sa pred podpísaním zmluvy oboznámil so zmluvnými podmienkami (ďalej ako ZP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, súhlasím s nimi, nemám k žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky číslo 1014548 zo dňa 26.06.2013 uvedená v článku VII Vyhlásenie klienta v znení: „Súhlasím so Zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania prislúchajúcim spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti splniť splátky riadne a včas“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky číslo 1014548 zo dňa 26.06.2013 uvedená v článku VIII Zmluvné podmienky v časti 9 Poplatky, pokuty, úrok z omeškania, bod 9.3 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmysle výroku tohto rozhodnutia, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobca podanie žaloby odôvodnil tým, že so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. dňa 26. 06. 2013 uzavrel Zmluvu o poskytnutí pôžičky č. 1014548 VS 6149144 (ďalej len „Zmluva“). Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. zanikla dňa 01. 01. 2018 rozdelením, pričom jej právnymi nástupcami sa stali spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., a spoločnosť VÚB Leasing, a.s. Z rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že vo veciach spotrebiteľských úverov je právnym nástupcom spoločnosti CFH, žalovaný. Spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným má bezpochyby tzv. formulárový

charakter. Ide o vopred pripravenú predtlač žalovaného, do ktorej žalovaný dopisoval len jeho údaje. Jeho „zmluvná voľnosť“ bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru, pričom všetky ostatné zmluvné podmienky ako aj všetky dokumenty predložené spolu so spotrebiteľskou zmluvou predstavujú diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. Spotrebiteľskú zmluvu je potrebné podrobiť súdnej kontrole neprijateľných zmluvných podmienok. Zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, uvedenú v článku VII. Vyhlásenie klienta, v znení: „Prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil so Zmluvnými podmienkami (ďalej ako ZP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.“ Uvedená zmluvná podmienka je neprijateľná z dôvodu, že v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa. Uvedenou zmluvnou podmienkou sa na spotrebiteľa v rozpore s § 53 ods. 4 písm. l) OZ neprijateľne prenáša dôkazné bremeno, ktoré má podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, niesť účastník konania, a to v otázke oboznámenia sa s úverovými podmienkami. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, pretože si tým zhoršuje svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše, nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 OZ. K určeniu neprijateľnosti obdobných zmluvných podmienok, poukazuje priamo vo vzťahu k žalovanému na rozsudok Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 5Csp/4/2022, z 17.2.2023 a rozsudky Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/241/2020, zo 14. 06. 2021; sp. zn. 8Csp/99/2023, z 19. 12. 2023; sp. zn. 9Csp/99/2022, z 28. 11. 2022; sp. zn. 11Csp/21/2022, z 11. 05. 2022; sp. zn. 14Csp/29/2021, z 19. 07. 2022; sp. zn. 15Csp/16/2022, z 10. 10. 2023; sp. zn. 16Csp/26/2023, z 28. 09. 2023; 18Csp/62/2023, z 8.11.2023; sp. zn. 19Csp/26/2023, zo 16. 11. 2023; sp. zn. 20Csp/173/2020, z 19. 03. 2021; sp. zn. 29Csp/82/2018, z 03. 04. 2019; rozsudok Okresného súdu Humenné, sp. zn. 9Csp/253/2017, z 02. 07. 2018; rozsudok Okresného súdu Poprad, sp. zn. 9Csp/24/2020, z 26. 04. 2022. Zmluva tiež obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, uvedenú v článku VII. Vyhlásenie klienta, v znení: „Súhlasím so Zmluvnou pokutou a Úrokom z omeškania prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas.“ Zmluvnú pokutu si s právnym predchodcom žalovaného individuálne nedojednal. Táto bola včlenená malým písmom do textu úverových podmienok zo strany právneho predchodcu žalovaného, pričom ju nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Poukazuje na to, že vzhľadom na neurčitost' daného zmluvného ustanovenia nie je možné zistiť ani prípadnú výšku zmluvnej pokuty a sankčných úrokov. Keďže si môže dodávateľ pod týmito pojmami uplatňovať voči nemu akékoľvek peňažné plnenia, ktoré v čase podpisu zmluvy si nemohol ani predstaviť, vytvára táto zmluvná podmienka hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, výlučne v prospech dodávateľa. Z tohto dôvodu sú naplnené predpoklady neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky. O neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, priamo vo vzťahu k žalovanému rozhodol Okresný súd Prešov, rozsudkom sp. zn. 9Csp/8/2022, z 11. 04. 2022 a Okresný súd Bardejov, rozsudkom sp. zn. 5Csp/4/2022, zo dňa 17. 02. 2023. Zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, uvedenú v článku VIII. Zmluvné podmienky, v časti 9. Poplatky, pokuty, úrok z omeškania, bod 9.3 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“ Predmetná zmluvná podmienka umožňuje, aby mu žalovaný za omeškanie, okrem zákonných úrokov, uložil aj ďalšiu sankciu za omeškanie, ktorú on vo formulárovej zmluve nemohol odmietnuť, ak chcel úver získať. Mal len dve možnosti, buď úver prijať, s podmienkami stanovenými obchodníkom, alebo úver neprijať. Na vyjednávanie nemal žiaden priestor. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, pretože si tým zhoršuje svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše, nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 OZ. K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky priamo vo vzťahu k žalovanému poukazuje na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 19Csp/29/2021, z 18. 07. 2023, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 13CoCsp/44/2023, z 30. 01. 2024; rozsudky Okresného súdu Prešov: sp. zn. 8Csp/109/2023, z 20.2.2024; sp. zn. 18Csp/85/2023, z 29. 01. 2024; sp. zn. 19Csp/35/2022, z 10. 10. 2023; sp. zn. 16Csp/16/2022, z 07. 06. 2022; sp. zn. 29Csp/137/2018, z 01. 04. 2019 a rozsudok sp. zn. 32Csp/217/2017, z 14. 12. 2018. O neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky rozhodol priamo aj Krajský súd Prešov, rozsudkom sp. zn. 18Co/107/2017, z 09. 05. 2018. K posudzovaniu už judikovaných zmluvných podmienok, ako neprijateľných, poukazuje na publikáciu Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, 1037, 1038 s.: „Napriek tomu, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú v jednom individuálnom spotrebiteľskom spore nie je záväzné pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky v inom individuálnom spotrebiteľskom spore, za

predpokladu obdobných skutkových okolností by mal súd rozhodnúť obdobne. Zaväzuje ho k tomu požiadavka právnej istoty vyjadrená v článku 2 CSP, ako aj v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR.“ K procesnej stránke dokazovania neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorej neprijateľnosť už bola judikovaná, poukazuje na publikáciu: Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník I. § 1 – 450. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, 635 s., 636 s.: „Ak by však dodávateľ opätovne uplatnil žalobou plnenie na základe tej istej neprijateľnej podmienky, pre ktorú mu už súd raz plnenie z takejto zmluvnej podmienky nepriznal, súd mu žalobu bez ďalšieho môže zamietnuť a nemusí už opätovne zdôvodňovať neprimeranosť zmluvnej podmienky. Stačí poukázať už na právoplatný rozsudok súdu. Súd nemôže priznať ochranu dodávateľovi, ak sa domáha plnenia v rozpore so zákonom.“ Nie je žiaden dôvod na to, aby tento procesný princíp neplatil aj v prípadoch, keď žalobu podá spotrebiteľ. Žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok podáva z dôvodu verejného záujmu, vyplývajúceho z jednej z hlavných politík primárneho práva EÚ, ktorým je ochrana spotrebiteľov, ako je to konkretizované v sekundárnom práve EÚ, predovšetkým v Smernici Rady 93/13/EHS a ako to vyplýva z rozsudkov Súdneho dvora EÚ, ktoré európske právo vykladajú, v spojení s jeho záujmom. Účelom žaloby je aj pôsobiť ako „odstrašujúci“ prostriedok voči dodávateľom so zámerom predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Okrem toho právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju zákonnú povinnosť a to v podobe práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 zákona č. 108/2024 Z.z.. Totožný právny záver vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/27/2018 zo dňa 28. 03. 2019.

3. K žalobe sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že podľa jeho názoru tu ide len o umelo vykonštruovaný súdny spor, ktorý žiadnym spôsobom neslúži na ochranu spotrebiteľských práv a absolútne sa vymyká intenciam ochrany spotrebiteľa. Po splatení úveru nemôže existovať akýkoľvek, nieto ešte naliehavý záujem na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. V danom prípade bola zmluva uzatvorená ešte v roku 2013. Žalobca po 11 rokoch od uzatvorenia zmluvy napáda viacero zmluvných podmienok, ktoré voči nemu ani vôbec neboli aplikované. Zároveň právna úprava v tom čase takéto zmluvné podmienky nepovažovala (a ani rozhodovacia prax iných súdov) a ani teraz dané zmluvné podmienky nepovažuje za neprijateľné. Žalobca sa teda domáha domnejšej ochrany svojich spotrebiteľských práv z podmietok, ktoré voči nemu neboli nikdy použité a zároveň v čase, keď od uzatvorenia zmluvy uplynulo 11 rokov, pričom k splateniu úveru žalobcu došlo pred viac ako 10 rokmi pred podaním žaloby. Žaloba podaná 10 rokov po skončení zmluvného vzťahu nie je podľa názoru žalovaného v záujme ochrany spotrebiteľa, ale výlučne obchodnou príležitosťou jeho právneho zástupcu, čo dokrešľuje formát hromadenia čo najviac žalôb (určovacie žaloby nasledované žalobami na plnenie primeraného finančného zadosťučinenia) s uplatnením náhrady trov z každého žalobného petitu osobitne. Nemožno opomenúť ani to, že aj pri aplikácii najdlhšej 10-ročnej premlčacej lehoty sú uplatňované práva žalobcu premlčané. Navyše je rozporné so zásadou právnej istoty zasahovanie do právnych vzťahov ukončených pred 10 a viac rokmi – práve kvôli ochrane právnej istoty sa aplikujú v zásade na všetky majetkové práva premlčacie lehoty. Z vyššie uvedených dôvodov by súd po zhodnotení skutkového stavu nemal takejto žalobe vyhovieť, keďže je zrejmé, že takéto prípady vôbec nemajú za cieľ ochranu porušených alebo ohrozených práv spotrebiteľa, ale sledujú iné záujmy, na ktorých by sa však nemala podieľať súdna moc v podobe jej teoretického vyhovenia. Žalobca v podanej žalobe označil za neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti VII, 2. Žalovanému nie je zrejmé, ako by mohlo toto ustanovenie na žalobcu akokoľvek prenášať dôkazné bremeno, ako tvrdí žalobca v podanej žalobe. Predmetným zmluvným ustanovením sa neukladá žalobcovi ako spotrebiteľovi žiadna povinnosť niesť dôkazné bremeno. Žalovanému tak nie je zrejmé, akým iným spôsobom by mal veriteľ pri uzatváraní zmluvy overiť či dlžník - spotrebiteľ všetkému buď v zmluve, alebo v obchodných podmienkach či cenníku porozumel. V prípade, ak by uvedené zmluvné ustanovenie v zmluve absentovalo, veriteľ by predsa stratil akýkoľvek dôkaz o tom, že spotrebiteľ bol naozaj s obchodnými podmienkami a cenníkom oboznámený, že s nimi súhlasí, že ich prevzal alebo mu boli zaslané. Ak by súd ustanovil, že takéto zmluvné ustanovenie považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, veriteľa by tak dostal do situácie, kedy by nevedel oboznámenie a odovzdanie akýchkoľvek dokumentov spotrebiteľovi riadne preukázať, čím by mu do budúcnosti odňal možnosť uniesť dôkazné bremeno, čo je v právnom štáte absolútne neprípustné. Takéto zmluvné ustanovenie je štandardnou súčasťou všetkých spotrebiteľských zmlúv a je plne akceptované všeobecnými súdmi Slovenskej republiky (vrátane krajských súdov a rovnako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky). Toto ustanovenie na spotrebiteľa neprenáša dôkazné bremeno. Preukázanie oboznámenia ostáva na dodávateľovi a dôkazom je práve podpis spotrebiteľa, ktorého

jedinou predzmluvnou povinnosťou bolo podrobne sa oboznámiť s jednotlivými ustanoveniami zmluvy. Priemerný a zodpovedný spotrebiteľ, ktorému prináleží súdna ochrana by určite nekonal absolútne ľahostajne a zmluvu nepodpisal bez podrobného oboznámenia sa so všetkými jej súčasťami, ktoré sú v zmluve jasne a zrozumiteľne označené. Treba tiež podotknúť, že žiadna norma spotrebiteľského práva Slovenskej republiky alebo Európskej únie nevyžaduje, aby spotrebiteľská zmluva bola vyhotovená ako jediný dokument, resp. aby každá časť takého dokumentu bola osobitne podpísaná. Žalovaný má za to, že uvedené ustanovenie nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a predmetné ustanovenie tak nemôže byť považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku. S poukazom na uvedené žalovaný zastáva názor, že toto ustanovenie zmluvy nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ďalej žalobca označil za neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v časti VII. Z § 53 ods. 1 OZ vyplýva, že za neprijateľné nie je možné považovať akékoľvek zmluvné ustanovenie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, ale musí ísť o nerovnováhu, ktorá podstatným spôsobom preváži tzv. „misku váh“ na stranu veriteľa. Skutočnosť, že spotrebiteľ je v zmysle zmluvy povinný platiť prípadné poplatky, o ktorých je vopred informovaný nie je pre takýto predpoklad dostatočným základom. Žalovaný si dovoľuje poukázať na skutočnosť, že na to, aby sa predmetné ustanovenie považovalo za neprijateľné musí ísť v prvom rade o neprimeranú sankciu. Žalobca však len všeobecne poukazuje na údajnú neprijateľnosť, avšak v žiadnom smere sa v podanej žalobe nevysporiada so skutočnosťou, z akého konkrétneho dôvodu by mala byť podľa neho považovaná za neprimeranú či vytvárajúcu hrubú nerovnováhu. V prejednávanom prípade bola zmluvná pokuta spolu so sankčným úrokom dojednaná tak, že ani za súčasných prísnejších podmienok nemôže byť označená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedená zmluvná podmienka nespôsobuje akúkoľvek nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, čo žalobca ani len nepreukázal. Žalovaný taktiež popiera tvrdenia žalobcu, že by mal len obmedzenú „zmluvnú voľnosť“, keďže podľa žalobcu nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť obsah Zmluvy. Prijaté zmluvné podmienky sa od návrhu žalovaného nelíšili len z toho dôvodu, že žalobca so všetkými zmluvnými podmienkami vyjadril svoj súhlas. Žalovaný za situácie akceptovania navrhovaných podmienok nemal dôvod pristupovať k osobitnému vyjednávaniu jednotlivých zmluvných ustanovení, nakoľko tieto boli žalobcom bezvýhradne akceptované. Individuálne dojednávanie podmienok s každým záujemcom o úverový produkt – a to za situácie, že záujemca s navrhovanými podmienkami súhlasí – je v praxi nepredstaviteľné a nereálne a navyše by neúmerne zvýšilo náklady spojené s poskytnutím úveru, ktoré by sa mohli odraziť v ďalších poplatkoch s týmto úverom spojených. Samotná Zmluva, je najmä s poukazom na rozsiahle povinnosti poskytovateľa, štandardne pripravená dodávateľom služby - bankou. Tá na základe žiadosti klienta a po posúdení jeho bonity, predloží klientovi návrh zmluvy. Po oboznámení sa s jeho obsahom je následne len na uvážení klienta či do zmluvného vzťahu za ponúkaných podmienok vstúpi alebo prednesie svoje výhrady k sporným zmluvným dojednaniám, na základe čoho sa poskytovateľ rozhodne, či výhrady akceptuje, alebo k uzatvoreniu zmluvného vzťahu nedôjde. Samotná skutočnosť, že zmluva je pripravená dodávateľom, tak ničím nemôže bez ďalšieho spôsobiť neplatnosť zmluvy, ani jej časti, prípadne neprijateľnosť akýchkoľvek zmluvných dojednaní. Žalovaný zároveň poukazuje na skutočnosť, že predmetná zmluvná podmienka v súčasnosti nie je používaná. Ani vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke tak žalobca podľa žalovaného neunesol ani bremeno tvrdenia ani dôkazné bremeno. Ďalej žalobca označuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v čl. 9.3. Pre posúdenie toho či sa v tomto prípade sankcie jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku je rozhodujúce aj to, či takáto sankcia prekračuje limit stanovený pre sankcie nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje sankcie v prípade spotrebiteľských sporoch. Žalovaný je toho názoru, že napadnutá zmluvná podmienka nespĺňa primárny predpoklad na určenie neprijateľnosti, a to neprimerane vysokú sumu za neplnenie záväzku. Prijaté zmluvné podmienky sa od návrhu žalovaného nelíšili len z toho dôvodu, že žalobca so všetkými zmluvnými podmienkami vyjadril svoj súhlas. Žalovaný za situácie akceptovania navrhovaných podmienok nemal dôvod pristupovať k osobitnému vyjednávaniu jednotlivých zmluvných ustanovení, nakoľko tieto boli žalobcom bezvýhradne akceptované. Žalovaný touto cestou tiež napáda spôsob uplatnenia trov žalobcom. Z hľadiska hmotnoprávneho je potrebné za podstatné považovať ustanovenie § 53 ods. 5 OZ: „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.“ Súdne určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky tak deklaruje čiastočnú neplatnosť zmluvy. Pri určení neprijateľnosti viacerých zmluvných podmienok ide stále o čiastočnú neplatnosť zmluvy, hoci vo viacerých jej častiach. Nejde o nároky so samostatným skutkovým základom, keďže skutkový základ je jeden - zmluva, ktorej sú súčasťou. Predmet konania je tak len jeden, a tým je čiastočná neplatnosť zmluvy. Rovnako je potrebné odmietnuť eventuálne žalobcovo tvrdenie, že mohol podať viacero samostatných žalôb a ak by o nich súd rozhodol vo viacerých samostatných konaniach, tak v každom z

nich by musel samostatne rozhodnúť aj o náhrade trov konania. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci vylučuje možnosť vec znova prejednať, tvorí tak neodstrániteľnú vadu konania a jej existencia (zistenie) vedie k zastaveniu konania. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci je vymedzená dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. V prípade ak by zmluva o úvere už bola predmetom súdnej kontroly okresného súdu s tým, že súd je povinný skúmať neprijateľné zmluvné podmienky ex offa bolo by potrebné prípadné viaceré žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky odmietnuť. Žalovaný preto nesúhlasí s vyčíslením trov právneho zastúpenia tak, ako to uviedol právny zástupca žalobcu v žalobe; domnieva sa, že sa jedná o umelé navyšovanie trov konania právneho zastúpenia. Snaha urobiť z určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok z jednej zmluvy samostatné čiastkové nároky sa môže javiť ako snaha o zvýšenie náhrady trov konania v konaní.

4. Následne sa vyjadril žalobca cestou právneho zástupcu, ktorý uviedol, že vo vzťahu k procesnej prípustnosti žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/27/2018 zo dňa 28. 03. 2019, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. 01. 2019, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 124/2020 zo dňa 15.04.2020 alebo rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/7/2023 zo dňa 28. 02. 2024. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C-473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Poukázal tiež na to, že o žalovaných neprijateľných zmluvných podmienkach už súdy rozhodli, teda boli vyslovené za neprijateľné, preto trvá na ich určení za neprijateľné. Ku tvrdeniu žalovaného, že napadnuté zmluvné podmienky sa v drivej väčšine prípadov už vôbec neuplatňujú a ide o obsolentné zmluvné ustanovenia, k tomu uvádza: Súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná, aj keď už nie je používaná a dokonca je ju povinný vyhlásiť aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili (uznesenie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/149/2020 z 24. 08. 2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C- 19/20). Čo sa týka námietky, že zmluva bola uzavretá ešte v roku 2013, pričom žaloba bola podaná na súde po 11 rokoch, tak poukazuje na to, že žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok podal až teraz, keďže v súčasnej dobe sa dozvedel o tom, že zmluvy žalovaného zrejme obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a o tom, je oprávnený rozhodnúť len súd. Má za to, že predmetná zmluva je doslova „prešpikovaná“ množstvom neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré veriteľ použil vo formulárovej zmluve v jeho neprospech. Žaloba o neprijateľnosť zmluvných podmienok môže byť podaná aj z dôvodu následného získania peňažnej satisfakcie. NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 - Okrem toho právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju zákonnú povinnosť, a to v podobe práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Žaloba na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je časovo limitovaná (Rozhodnutie SDEÚ č. spojené veci C – 776/19 až C – 782/19). Žalovaný vychádza z názoru, že pri určení odmeny za úkony právnej služby, je potrebné vychádzať zo skutočností, že konanie o určenie neprijateľnosti viacerých zmluvných podmienok, je jedným konaním, s jedným nárokom. Žalovaný vo svojom vyjadrení účelovo poukazuje k uplatňovaným trovám konania na rozhodnutia Okresného súdu Prešov, ktorý rozhoduje tak, že konanie o určenie neprijateľnosti viacerých zmluvných podmienok je jedným, s jedným nárokom. Poukazuje na to, že rozhodnutia Okresného súdu Prešov o trovách konania sú v rozpore s judikatúrou súdov.

5. Podaním zo dňa 22. 10. 2025 sa opäť vyjadril žalovaný cestou právneho zástupcu, ktorý uviedol, že v plnom rozsahu odkazuje na svoje predchádzajúce vyjadrenie k žalobe, v ktorom sa podľa jeho názoru dostatočným spôsobom vyjadril ku každej namietanej skutočnosti. Žalovaný popiera tvrdenia žalobcu, že by mal len obmedzenú „zmluvnú voľnosť“, keďže podľa žalobcu nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť obsah Zmluvy. Žalovaný opätovne poukazuje na to (tak ako už poukázal aj vo vyjadrení k žalobe), že prijaté zmluvné podmienky sa od návrhu žalovaného nelíšili len z toho dôvodu, že žalobca so všetkými zmluvnými podmienkami zjavne vyjadril svoj súhlas, v opačnom prípade by predsa Zmluvu nepodpisal. Žalovaný odmieta ničím nepodložené vyjadrenia žalobcu o akomsi „diktáte“, keďže tieto jeho tvrdenia sú v rozpore so skutočnosťou – žalobcu nikto nenútil vstúpiť do zmluvného vzťahu a pokiaľ mal za to, že s akýmikoľvek zmluvnými dojednaniami nesúhlasí, potom mal (a preukázateľne aj

mohol) rokovať so žalovaným o problematických dojednaniach, alebo jednoducho návrh na uzavretie zmluvy odmietnuť a nevstúpiť so žalovaným do zmluvného vzťahu. Napádať zmluvné dojednania a ich platnosť (resp. prijateľnosť) po viac ako 12 rokoch od uzavretia Zmluvy je podľa názoru žalovaného absolútne účelové. Žalovaný nerozporuje, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, ktorá požíva zvýšenú ochranu, avšak aj priemerný spotrebiteľ zodpovedá za svoje konanie a teda je prirodzené, že si (minimálne) prečíta zmluvu, na základe ktorej mu majú byť poskytnuté finančné prostriedky, ktoré sa samozrejme, zaväzuje aj za určitých podmienok vrátiť.

6. Súd vo veci pojednával dňa 02. 12. 2025 za účasti právnych zástupcov strán sporu. Právny zástupca žalobcu uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a právna zástupkyňa žalovaného uviedla, že taktiež zotrváva na všetkých svojich vyjadreniach v konaní.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami žaloby, najmä zmluvou o poskytnutie pôžičky č. 1014548, vyjadreniami strán sporu, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca s právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., uzavrel dňa 26.06.2013 formulárovú Zmluvu o poskytnutí pôžičky č. 1014548 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 2500 eur s dohodnutou mesačnou splátkou vo výške 77,97 eur, s počtom splátok 60, ročnou úrokovou sadzbou 32 %, RPMN 32 %.

9. Zo Zmluvy v článku VII. Vyhlásenia klienta plynú tieto zmluvné podmienky cit.: „Prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil so Zmluvnými podmienkami (ďalej ako ZP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.“ Ďalej „Súhlasím so Zmluvnou pokutou a Úrokom z omeškania príslúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas.“

10. Zo Zmluvy z článku VIII. Zmluvné podmienky, v časti 9. Poplatky, pokuty, úrok z omeškania, bod 9.3 vyplýva: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“

11. Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. zanikla dňa 1.1.2018 v dôsledku zlúčenia a jej právnym nástupcom sa stal žalovaný.

12. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

13. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 26.06.2013 (ďalej len „ZoSÚ“) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 26.06.2013 (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 4 OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) vyžadujú v rámci dojedanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

21. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

23. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

26. Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

27. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. 26.06.2013, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

28. Žaloba o určenie neprijateľných zmluvných podmienok je žalobou podľa § 137 písm. d/ CSP. Oprávnenie na jej podanie má spotrebiteľ s poukazom na § 3 ods. 3, 5 vetu prvú zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 53a Občianskeho zákonníka a tiež § 298 CSP.

29. Zákon č. 250/2007 Z.z. síce bol zrušený od 1.7.2024 a nahradený zákonom č. 108/2024 Z.z., ale vzhľadom na prechodné ustanovenie § 53 ods. 1 sa na posúdenie uplatneného nároku použije predchádzajúci právny predpis, teda zákon 250/2007 Z.z.

30. Podanou žalobou sa teda žalobca môže domáhať určenia neprijateľných zmluvných podmienok zo zmluvy, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. V zmysle § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Týmto osobitným predpisom je zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2024, ktorý v § 3 ods. 3 a 5 umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonmi domáhať sa proti porušiteľovi na súde ochrany svojho práva, pričom má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 27/2018).

31. Žaloba o určenie neprijateľných zmluvných podmienok je teda procesne prípustná aj v individuálnom spotrebiteľskom spore, pričom v tejto súvislosti súd poukazuje aj na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu SR 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, ktorý uviedol, že zánik záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy nemá právny význam, opačný názor by znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj smernici Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V prípade žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa dovolacieho súdu ide o osobitný druh žaloby spotrebiteľa s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, 4, 5, § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby preto podľa Najvyššieho súdu nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Cieľom žaloby nie je len to, aby individuálny spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, ale obsahom je aj povinnosť dodávateľa nepoužívať ďalej nečestnú zmluvnú podmienku. Účelom žaloby je aj pôsobiť ako „odstrašujúci“ prostriedok voči dodávateľom so zámerom predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Okrem toho právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju zákonnú povinnosť a to v podobe práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Totožný právny záver vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/27/2018 zo dňa 28. 03. 2019.

32. Zároveň z rozhodnutia Ústavného súdu SR pod sp. zn. III.ÚS 124/2020 vyplýva, že zmluvnú podmienku, ktorá bola súdom vyhlásená za nekalú treba v zásade chápať tak, že nikdy neexistovala, takže nemôže voči spotrebiteľovi vyvolávať účinky. Určenie nekalej povahy tejto podmienky súdnym rozhodnutím musí v zásade viesť k navráteniu jeho právnej a skutkovej situácie, v ktorej by sa spotrebiteľ nachádzal, ak by uvedená podmienka neexistovala. Rozsudok o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky prispel k odstráneniu pochybností o spätných účinkoch rozhodnutia súdu o určení neplatnosti zmluvnej podmienky a tieto účinky z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemožno v zásade z hľadiska reštitúcie vzťahov časovo obmedzovať. Žalobu o určenie možno uplatniť už pri potencionálnej hrozbe vzniku ujmy. Existuje teda možnosť domáhať sa vyhlásenia zmluvnej podmienky z preventívnych dôvodov bez práva na reštitučné plnenie. Zo súdnej kontroly nie sú vylúčené ani zmluvné klauzuly, ktorých obsahom nie je právo na plnenie a z ktorých by bolo kumulatívne uplatnenie reštitučných práv na plnenie problematické, až nemožné. Členským štátom patrí procesná autonómia, no špecifiká súdnych konaní nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá spotrebiteľom musí byť poskytnutá podľa ustanovení Smernice 93/13. Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či nie je neprijateľná, súd ex offo zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale aj v záujme dôležitého spoločenského cieľa.

33. Súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná, aj keď už nie je používaná a dokonca je ju povinný vyhlásiť aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/149/2020 z 24. 08. 2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-19/20).

34. V súvislosti argumentáciou žalovaného o umelo vykonštruovanom spore, keďže zmluva o úvere bola uzavretá ešte v roku 2013 a žalobca po viac ako 10 rokoch od uzatvorenia zmluvy napáda viacero zmluvných podmienok, súd považujúc túto za nedôvodnú poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-776/19 až C-782/19, ktorý v bode 38 rozsudku uviedol cit.: „Z tohto hľadiska treba usúdiť, že najmä na účely zabezpečenia účinnej ochrany práv, ktoré spotrebiteľovi vyplývajú zo smernice 93/13, musí mať spotrebiteľ možnosť kedykoľvek namietat' nekalú povahu zmluvnej podmienky nielen ako prostriedok obrany, ale aj na účely určenia nekalej povahy zmluvnej podmienky súdom, takže návrh podaný spotrebiteľom na účely konštatovania nekalej povahy podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôže podliehať nijakej premlčacej lehote.“

35. Rovnako poukazuje súd aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo 127/2017, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).“ Námietky sú preto v tomto smere (aj vo vzťahu k potrebe skúmania motívu podania žaloby) nedôvodné.

36. V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej

zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 Cofidis potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

37. Následne teda súd podrobil prieskumu žalované zmluvné podmienky v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka.

38. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávani ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávani zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ).

39. Súd poukazuje na rozhodnutia súdov vo vzťahu k veľkosti písma na Zmluve, ktorú žalovaný zvolil, na ktoré rovnako je nevyhnutné brať zreteľ a vyvodiť dôsledky pri skúmaní prijateľnosti/neprijateľnosti zmluvnej podmienky cit.: „Naviac od vyššie uvedeného poukazuje súd na samostatný jednotiaci dôvod neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v časti VII. Zmluvy - Vyhlásenie klienta a vo Všeobecných obchodných podmienkach. 8.1. Uvedené dokumenty sú písané písmom ledva vo veľkosti 1mm a hustým riadkovaním. Nie je možné ich prečítať bez pomoci prostriedkov na zväčšovanie textu a už vôbec nie ako celok na jedno „posedenie“. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/61/2017 - Pritom „Zmluvné dojednania“ vytlačené na druhej strane (rube) vyššie uvedenej žiadosti, ktoré sú absolútne nečitateľné, sú písané veľmi drobným písmom, veľkosť písma nedosahuje ani 1 milimeter, preto takéto zmluvne dojednania nemožno považovať za platné a za vzájomne účastníkmi riadne dohodnuté, pretože dlžníkovi (spotrebiteľovi) ich obsah nemohol byť ani známy z uvedených dôvodov. Spôsob resp. formu v akej boli spotrebiteľovi veriteľom tieto zmluvné dojednania ponúknuté (prezentované) treba považovať za nekalú obchodnú praktiku a na takéto zmluvné dojednania súd nemôže vôbec prihliadať. Podľa NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2013 - Neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť nielen obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Súdny správne a v súlade s § 153 ods. 4 OSP určili neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v predmetnej spotrebiteľskej zmluve. Zmluvné podmienky, uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy sú neprijateľné ako celok už len z toho dôvodu, že sú z hľadiska veľkosti písma voľným okom ťažko čitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s takto písomným textom. V dôsledku určenia absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi, sú neplatné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť správne určil prvostupňový súd.“

40. Všetky zmluvné podmienky už boli posúdené zo strany všeobecných súdov ako neprijateľné a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí, napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 10Csp/2/2024.

41. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke „Prehlasujem, že som sa pred podpísaním zmluvy oboznámil so zmluvnými podmienkami (ďalej ako ZP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, súhlasím s nimi, nemám k žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať“, neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky

spočíva v jej nepravdivosti, keď žalovaný nepreukázal iný ako bežný spôsob kontraktácie a to podpis zmluvy spotrebiteľom v bezprostrednej časovej súvislosti s jej predložením. Žalovaný bol povinný preukazovať, že kontrakčný proces bol vedený tak, že žalobca ako spotrebiteľ mal reálne daný čas si zmluvu a ZP pred jej podpisom preštudovať, prípadne že mu na naštudovanie bola daná aspoň deň vopred. Pri neexistencii takého dôkazu zo strany žalovaného tak možno uzavrieť, že samotný podpis žalobu neznamena oboznámenie (resp. z hľadiska času poskytnutie ho v rozsahu dostačujúcom na prečítanie) s podpísaným dokumentom. V danom prípade, žalobca v tomto právnom úkone potvrdil, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, súhlasil s ich obsahom, prijal návrhy v nich predložené a potvrdil ich prevzatie. Týmto dojednaním sa žalovaný bez akýchkoľvek pochybností snažil preniesť dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy na spotrebiteľa. Navyše v tomto ustanovení úverovej zmluvy žalobca prijal bližšie nešpecifikované návrhy v nich predložené a zároveň potvrdil ich prevzatie. Takéto skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, nakoľko spotrebiteľ už len v dôsledku takejto zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Existuje preto nezanedbateľné nebezpečenstvo, že dojednaná zmluvná podmienka ovplyvní spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv, resp. môže u spotrebiteľa vyvolať dojem, že sa nemôže dovolávať súdnej ochrany, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, a to aj vo vzťahu k prijatiu bližšie nešpecifikovaných návrhov a vyslovil s nimi súhlas, v dôsledku čoho spotrebiteľ už len z tohto dôvodu môže byť odradený od prípadného podania žalôb, podnetov alebo návrhov súdom či štátnym orgánom. Takáto zmluvná podmienka je tak neprijateľná podľa generálnej klauzuly vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

42. Zmluvná podmienka „Súhlasím so Zmluvnou pokutou a Úrokom z omeškania prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas“ vyjadrovala súhlas spotrebiteľa so zmluvnou pokutou, avšak konkrétnu výšku zmluvnej pokuty neobsahovala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do zmluvných podmienok na vopred pripravenom tlačive, teda dodávateľ uvedenú podmienku so spotrebiteľom individuálne nedojednal.

43. A na záver zmluvná podmienka „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivkej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 %. Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“ súd poukazuje na viaceré právoplatné súdne rozhodnutia, ktorými táto zmluvná podmienka bola už vyhlásená za neprijateľnú a to konkrétne rozsudkom Krajského súdu v Prešove 18Co/107/2017 z 9.5.2018, rozsudkom Okresného súdu Prešov 29Csp/137/2018 z 01. 04. 2019, ktorý sa stal právoplatným 16. 05. 2019, rozsudkom Okresného súdu Prešov 19Csp/29/2021 z 18. 07. 2023, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 13CoCsp/44/2023 zo dňa 30. 01. 2024 a napokon rozsudkom Okresného súdu Prešov 16Csp/16/2022 zo dňa 23. 06. 2023, ktorý bol potvrdený rozsudkom v tejto časti rozsudkom Krajského súdu v Prešove 5CoCsp/30/2023 zo dňa 09. 07. 2024. Odvolací súd v uvedenom rozsudku uviedol nasledovné: „V žiadnom prípade nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalovaná ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalobkyňou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednávala, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (článok 98), podľa ktorého je v záujme naplnenia jedného zo základných práv EÚ politiky štátov zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Cieľom dodávateľa je dojednanie ďalšej sankcie postihujúcej spotrebiteľa a v neposlednom rade ide o dojednanie predložené v podobe formulárovej zmluvy spotrebiteľovi, ktorý nemá vyjednávaciu dispozíciu ovplyvniť kontrakčný proces. Napokon ide o dojednanie, ktoré si vyhradil samotný dodávateľ v snahe sankcionovať spotrebiteľa bez možnosti spotrebiteľa dojednať v zmluve ustanovenia ako náprotivok voči výhodám dodávateľa. Okrem toho obsahové dojednanie zmluvnej pokuty nerozlišuje delikvenciu spotrebiteľa, ktorý sa tak môže dostať do omeškania s každou jednou splátkou alebo s omeškaním len jednej jedinej splátky. Takto formulovaná zmluvná podmienka spôsobuje jej neprijateľnosť a teda vedie k hrubej nevyváženosti vzťahu účastníkov v neprospech spotrebiteľa“. Súd si plne osvojil vyššie uvedené závery citovaného rozsudku Krajského súdu v Prešove, s ktorými sa plne stotožňuje a preto vyhovel žalobe aj v tejto časti.

44. Dôvod neprijateľnosti zmluvných podmienok je daný aj s poukazom na použitú veľkosť písma (viď vyššie uvedené).

45. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Žalobca bol úspešný v celom rozsahu, a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

48. O výške náhrady trov konania rozhodne súd I. inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.